

22. juni 2022

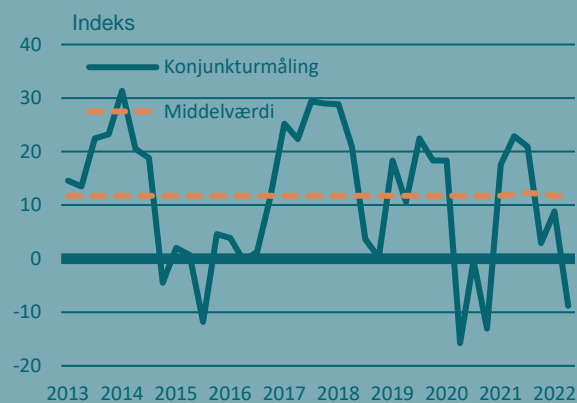
Høje omkostninger trækker Agroindustriens forventninger ned

Johan Christensen joch@lf.dk

- *Stort set alle indikatorer peger nedad i andet kvartal for agroindustrien, og det samlede konjunkturbarometer ligger langt under gennemsnittet.*
- *Især forventningerne til indtjeningen trækker ned. Det skyldes meget høje priser på energi, råvarer og fragt.*
- *Prisstigningerne accelererede i løbet af sommeren 2021 i kølvandet på corona-pandemien, men er efter Ruslands krig i Ukraine blevet forstærket. Især priserne på gas, stål og aluminium er vokset.*

Stort set alle indikatorer for agroindustriens forventninger peger nedad i andet kvartal, og det samlede barometer ligger nu under gennemsnittet for de seneste 8 år. Det viser det nyeste konjunkturbarometer fra Landbrug og Fødevarer.

Konjunkturbarometer for agroindustrien

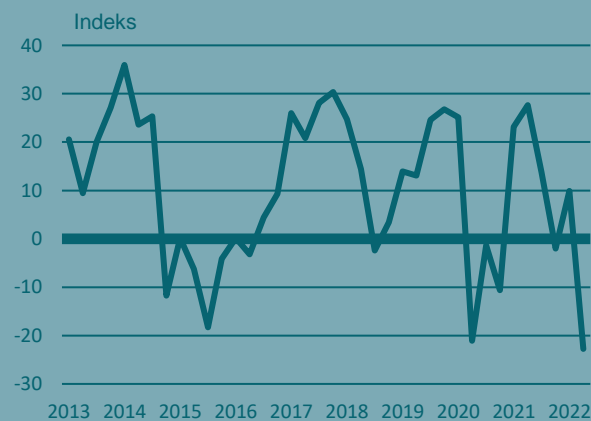
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Høje inputpriser presser indtjeningen

Selvom alle indikatorer peger ned, så skiller virksomhedernes forventninger til den fremtidige indtjening sig alligevel ud. Knap halvdelen af virksomhederne forventninger en faldende indtjening, og hver femte forventer, at

indtjeningen falder med mere end 10 pct. det næste år. Dog forventer godt 40 pct. en uændret indtjening.

Indeks for forventninger til virksomhedernes indtjening det kommende år

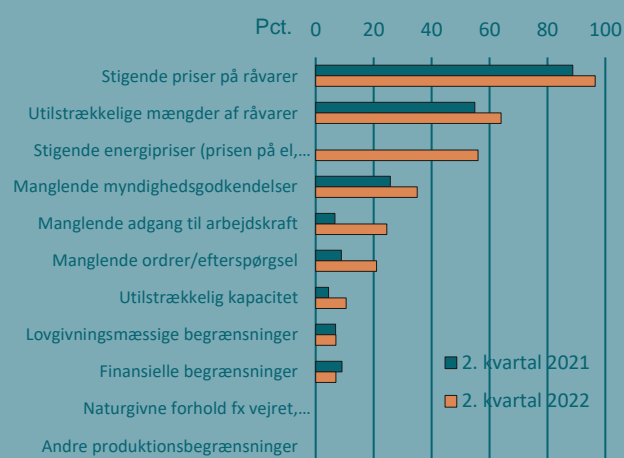

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Udviklingen er især omkostningsdrevet, herunder af nuværende meget høje – og stigende – priser på råvarer, energi og fragt. Ses på de væsentlige produktionsbegrænsninger, så melder 96,5 pct. af de adspurgte virksomheder stigende priser på råvarer, 64 pct. manglende råvarer, og 56 pct. at stigende energipriser er begrænsende faktorer i produktionen.

Disse udfordringer påvirker også udsigten til produktion og investeringer både i Danmark og i udlandet. Knap hver tredje virksomhed forventer at reducere produktionen i Danmark med mere end 10 pct., mens knap halvdelen forventer at reducere produktionen i udlandet. Mht. investeringerne forventer 25 pct. af virksomhederne, at reducere deres investeringer i Danmark.

Produktionsbegrænsninger i agroindustrien

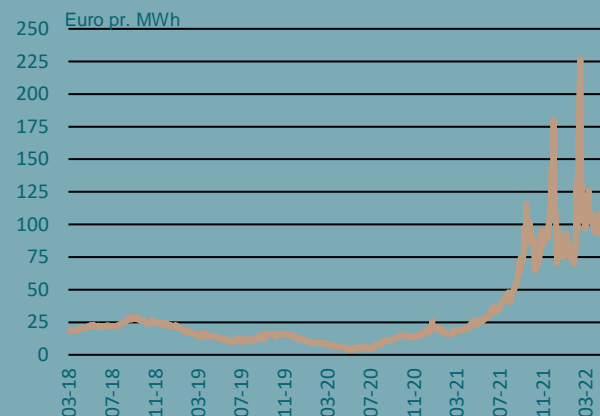

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.
Anm.: Der blev ikke spurgt til energipriser i 2. kvartal 2021

Høje priser på gas, aluminium og fragt

Den europæiske naturgaspris begyndte i slutningen af 2021 at stige kraftigt, og efter Ruslands invasion af Ukraine gik den på himmelflugt. Fra december til april var den yderligere præget af store udsving, hvor prisen svingede mellem 225 euro/MWh ned til knap 75 euro/MWh. Siden er den stabiliseret omkring 100 euro/MWh, hvilket dog stadig bringer den 400 pct. over niveauet i maj 2021.

Den europæiske naturgaspris

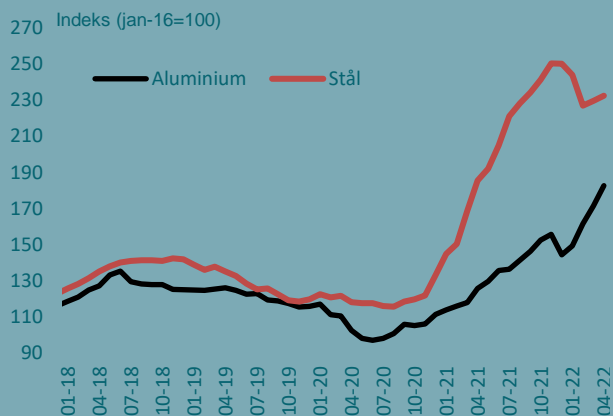

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Investing

Udviklingen skyldes en kombination af flere faktorer. Krigen i Ukraine har en stor påvirkning, eftersom Rusland er storekøber af energi, men også den store stigning i vareefterspørgslen i kølvandet på corona-pandemiens finans- og pengepolitik spiller en rolle.

Også producentpriserne på stål og aluminium er steget kraftigt de seneste måneder. I april steg prisen på aluminium 6,5 pct., mens prisen på jern steg 1,2 pct. Høje stigninger som tilføjes de i forvejen høje niveauer, og sammenlignes ét år tilbage, har prisvæksten være hhv. 45,2 pct. og 26,0 pct. Sidstnævnte skal ses i lyset af, at prisen på stål i april 2021 i forvejen var meget høj. Igen spiller krigen i Ukraine en stor rolle. Rusland er en stor producent af metaller, blandt andet er de verdens 2. største producent af aluminium, og er storekøber til især Europa.

Producentpriser på aluminium og stål

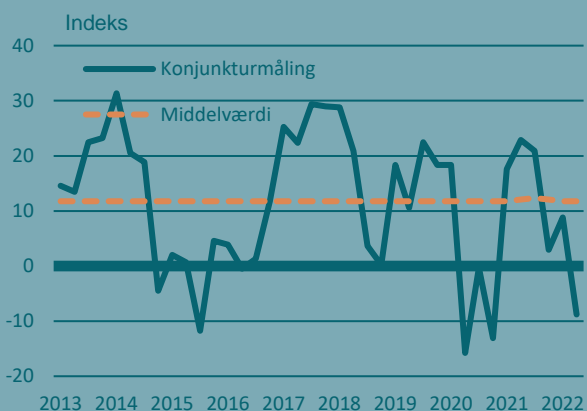
Kilde: Landbrug og Fødevarer pba. FRED

Prisen på stål presses også op af høje kulpriser, der bruges i produktionen af stål. Ses lidt længere tilbage har en stor del af stålproduktionen i Kina, som både er storproducent- og forbruger af stål, været påvirket af mange friktioner i 2021. Nedlukninger som følge af pandemien og visse tiltag til at bremse forureningen har været forhold der har begrænset den kinesiske stålproduktion. Til sidst er både stål- og aluminiumproduktion meget

energiintensive. Der er derfor en kraftig *spillover* effekt fra de høje energipriser på metalpriserne.

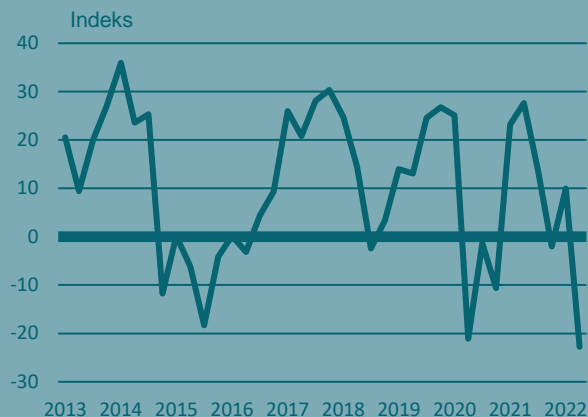
Til sidst er også fragtpriserne en vigtig kilde til dårligere forventninger i Agroindustrien. Containerfragtpriserne steg voldsomt i sommeren 2021 og har bibeholdt det høje niveau. Ses på FBX-indekset, der måler de globale fragtpriser, kostede det i starten af maj 2022 8.700 dollars at få transporteret varer i en 40-fods container. Det er 58 pct. mere end i maj 2021, hvor det kostede 5.500 dollars, hvilket i forvejen var en femdobling fra niveauet før pandemien. De høje fragtpriser skyldes en dominoeffekt af begivenheder i løbet af 2021. En meget høj vareefterspørgsel, kombineret med nedlukninger – senest i Shanghai, en toneangivende havn for verdenshandlen – har medført store flaskehalse. Det øger omkostningerne for import, giver længere ventetider på råmaterialer og gør det samtidigt dyrt at eksportere de færdige produkter ud af landet.

Konjunkturbarometer for agroindustrien

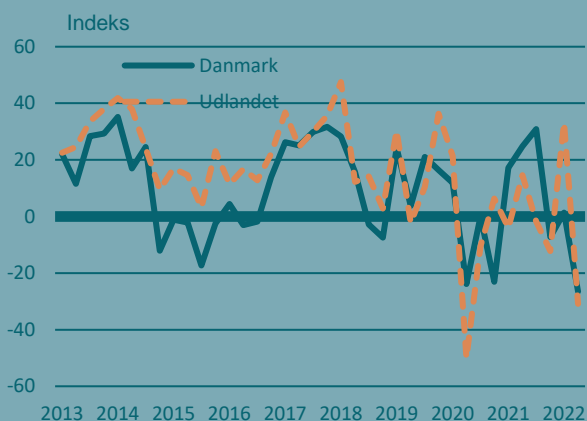
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Indeks for forventninger til virksomhedernes indtjening det kommende år

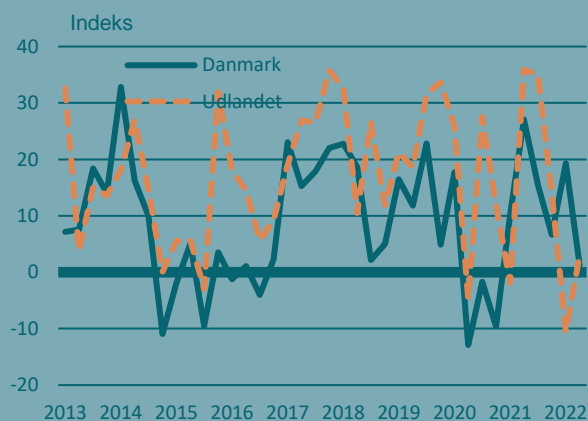
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventningerne til produktionen i Danmark og udlandet

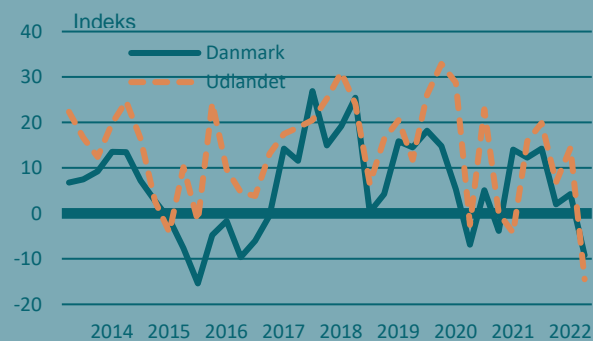
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventninger til beskæftigelse i Danmark og udlandet

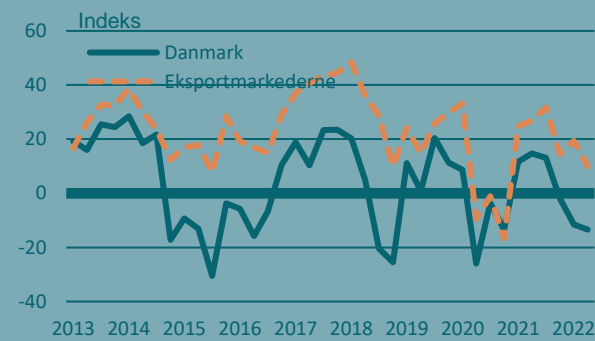
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventninger til investeringer i Danmark og udlandet

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventning til efterspørgslen i Danmark og på eksportmarkederne

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Metode for analysen

Landbrug & Fødevarer har i perioden fra 2. maj til 13. maj 2022 gennemført en konjunkturmåling blandt Landbrug & Fødevarers medlemsvirksomheder.

Målingen gennemføres fire gange årligt og blev senest gennemført i 1. kvartal 2022. Medlemmerne omfatter virksomheder inden for mejeri, slagteri, frugt & grønt, fødevaringredienser, udstyr til fødevarerhvervet, agroindustrielt udstyr til landbrugsproduktionen samt andre virksomheder, som har tæt tilknytning til fødevarerhvervet.

Denne analyse omfatter udelukkende de agroindustrielle virksomheder. Målingen foretages blandt 84 agroindustrielle virksomheder, hvoraf 18 har svaret i dette kvartal. Landbrug & Fødevarer foretager også en lignende måling blandt fødevarervirksomhederne.

Analysen måler på en række relevante parametre i forhold til de aktuelle konjunkturer.

Det gælder forventningerne til produktion, efterspørgsel, resultat, beskæftigelse, investeringer og produktionsbegrænsninger. Resultaterne af konjunkturspørgsmålene er blevet vægtet på baggrund af virksomhedernes omsætning.

Konjunkturbarometeret er beregnet ved at vægte de seks indeks for hhv. produktionen i DK, resultatet i DK, efterspørgslen fra DK, efterspørgslen fra udlandet, investeringer i DK og beskæftigelsen i DK. De seks indeks er vægtet med 1/6 til produktion, resultat, investeringer og beskæftigelse, 2/9 til efterspørgsel fra udlandet og 1/9 til efterspørgsel fra DK.

Barometret måler forventningerne til de kommende fire kvartaler ift. den tilsvarende periode et år tilbage. Barometret kan svinge fra -100 til 100.